

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **Z. V.**,
bytem X
zastoupen Mgr. Davidem Rašovským, advokátem,
sídlem Hlinky 135/68, 603 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**,
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2019, č. j. X

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2019, č. j. X, kterým zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Uherský Brod, odbor správní (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 17. 10.

2018, č. j. X. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), tím, že dne 7. 8. 2018 ve 08:44 hod. na komunikaci I/50, v obci Bystřice pod Lopeníkem, u domu č. p. X ve směru jízdy na obec Starý Hrozenkov, při řízení motorového vozidla zn. Hyundai ix 35, X, v místech, kde je nejvyšší dovolená rychlost stanovena obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h jel rychlostí jízdy nejméně 90 km/h, tedy překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o nejméně 40 km/h. Došlo tedy k porušení povinností dle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za přestupek mu jako správní trest byla podle § 125c odst. 5 písm. d) a § 125c odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu, § 35 písm. c) a d), § 46 a § 47 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel po dobu 6 měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Dále mu byla v souladu s § 95 odst. 1 přestupkového zákona a podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku v paušální částce 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

2. Předně žalobce namítal, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a pro nedostatečně zjištěný skutkový stav. Rovněž je nezákonné z důvodu závažných vad v řízení zejména před správním orgánem prvního stupně. Konkrétně pak žalobce namítal, že došlo k omezení jeho práv z důvodu jeho nepřítomnosti na ústním jednání k projednání přestupku. Žalobce se dvakrát omluvil před ústním jednáním e-mailem, poprvé tato omluva byla správním orgánem prvního stupně akceptována, podruhé již ne. Žalovaný podle názoru žalobce dostatečně nevypořádal námítky žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, když oproti tomu vystavěl své rozhodnutí na jiném názoru, opírajícím se o skutečnost, že ani jedna z omluv žalobce nebyla včasná a že konání ústního jednání v jeho přítomnosti nebylo v tomto případě nutné. Pokud však žalobce v případě první omluvy tuto zaslal správnímu orgánu prvního stupně e-mailem, ve lhůtě 5 dnů omluvu doplnil písemně a správní orgán prvního stupně tuto omluvu akceptoval, založil v žalobci legitimní očekávání, že taková forma omluvy postačuje. Nelze tedy hovořit o tom, že druhá omluva nebyla včasně podána, když žalobce dva dny před ústním jednáním náhle onemocněl a den před ústním jednáním zaslal omluvu e-mailem. Žalobce dále rozporuje nutnost předložit lékařskou zprávu a považuje požadavek předložení lékařské zprávy ze strany správního orgánu prvního stupně za nadbytečný, neboť pracovní neschopenka jeho nemoc dostatečně prokazuje.
3. Dále žalobce rozporuje vymezení místa spáchání přestupku, které považuje za nedostatečné, neboť dům č. p. X se nenachází na silnici I/50, po níž žalobce jel, nýbrž na jiné ulici cca 75 metrů daleko a o cca 15 metrů výše, než je silnice I/50, navíc od domu č. p. X není ani přímý výhled na silnici I/50. Není tedy vůbec jasné, kde se měl žalobce přestupku dopustit. Žalobce poukazuje i na skutečnost, že silnice I/50 se nachází v nezastavěné části obce a je tedy proti smyslu a účelu zákona vyžadovat po řidiči, aby jel rychlostí 50 km/h v nezastavěné části obce, kde se dá bezpečně pohybovat i vyšší rychlostí.

4. Další námitka žalobce směřuje k materiální stránce přestupku, k jeho škodlivosti. Správní orgán se podle žalobce materiální stránkou přestupku vůbec nezabýval, i když jde o obligatorní součást rozhodnutí. Naplnění materiální stránky přestupku se musí dle názoru žalobce konkrétně zjišťovat a prokazovat. Žalovaný i přes námitky žalobce v tomto směru neučinil žádné hodnocení konkrétních okolností přestupku, rozhodnutí žalovaného je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, přičemž tato vada může mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Žalobce dále namítal, že správní orgán prvního stupně ani žalovaný nehodnotili škodlivost přestupku překročení rychlosti v jednotlivých skutkových podstatách „f2 až f4“. Pokud řidič jede v obci 90 km/h, naplňuje formální znaky všech tří skutkových podstat překročení rychlosti „f4“, „f3“ a „f2“. Naplnění formálního znaku ještě neznamena naplnění materiálního znaku, byť zákon definicí formálního znaku přestupku v běžných případech naplnění materiálního znaku předpokládá. Protože ve skutkové podstatě „f2“ se jedná o překročení rychlosti pouze o 1 km/h, měl správní orgán prvního stupně zaměřit pozornost na konkrétní okolnosti přestupku a poté přezkoumatelným způsobem dojít k závěru, zda byla naplněna škodlivost přestupku ve skutkové podstatě „f2“. Dle žalobce jsou skutkové podstaty definované v zákoně pouze jakýmsi vodítkem, jak daný přestupek kvalifikovat a konečné slovo pak má právě hodnocení škodlivosti přestupku.
5. Žalobce dále namítá, že se správní orgány nezabývaly jeho námitkou ohledně mimořádného snížení pokuty, neboť žalobce překročením rychlosti v obci o 40 km/h nejnížší možnou mírou naplnil formální znak skutkové podstaty „f2“. Správní orgán prvního stupně sice uvádí, že v blízkosti místa spáchání přestupku se nachází zastávka BUS, nicméně žádný ze správních orgánů neurčil přesně místo, kde měl být přestupek spáchán, tj. konkrétně jak daleko byla zastávka BUS, a nezabýval se ani tím, zda podle jízdního řádu a v daném času mohl být očekáván zvýšený pohyb chodců či nikoliv. Možnost mimořádného snížení výměry pokuty dle § 44 přestupkového zákona měl žalovaný zohlednit i bez návrhu žalobce a přezkoumatelným způsobem zvážit.
6. Žalovaný dále nevypořádal námitky žalobce ohledně absence bodů ve výroku rozhodnutí, přičemž se žalobce v rozhodnutí nedozvěděl o výši a důvodnosti bodů. Přidělování bodů jako vedlejšího trestu je svázáno s přestupkovým řízením a obviněnému by mělo být sděleno obvinění včetně vedlejšího přidělení bodů. V rámci přestupkového řízení tak nelze brojit proti přidělení bodů a nelze se tedy ani odvolat proti výroku rozhodnutí obsahujícímu vedlejší trest ve formě výše a důvodnosti přidělených bodů.
7. Nakonec žalobce vznáší námitku podjatosti žalovaného. Domnívá se, že to vyplývá z několika pasáží v rozhodnutí žalovaného, které svým charakterem odporují zásadám dobré správy a možná došlo i k trestnému činu zneužití pravomoci úřední osoby. Žalobci není znám důvod zaujatosti žalovaného, nicméně žalovaný se nechová nestranně ani profesionálně.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný v rámci svého vyjádření navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K samotným žalobním námitkám uvedl, že většina žalobních námitek nepřináší nic nového, žalobce pouze opakuje či rozvádí námitky, které vznesl jako námitky odvolací.
9. Žalovaný v první řadě uvádí, že řádností omluvy žalobce z ústního jednání před správním orgánem prvního stupně, které se konalo dne 10. 10. 2018, se ve svém rozhodnutí

podrobně zabýval. Žalovaný je toho názoru, že je nutno rozlišovat zda omluva žalobce byla řádná a zda postupem správního orgánu nebylo upřeno jeho právo na spravedlivý proces, přičemž tyto dvě otázky nelze směšovat. Co se týče řádnosti omluvy ve vztahu k ústnímu jednání, které se mělo konat dne 10. 10. 2018, pak žalobce byl řádně předvolán v dostatečném předstihu. V předvolání k ústnímu jednání byl poučen, že omluvu je nutno učinit bezodkladně, o formě omluvy a o tom, že důvod omluvy je nutno doložit. Žalobce navštívil lékaře dne 8. 10. 2018, omluvu na jednání doručil dne 9. 10. 2018 v 14:54 hod. e-mailovou zprávou, tzn. den před ústním jednáním. Z ústního jednání se omluvil z důvodu opětovných zdravotních těžkostí, které však nijak nekonkretizoval, a to ani v písemné omluvě správnímu orgánu prvního stupně doručené dne 15. 10. 2018. Žalovaný tak konstatoval, že žalobce neunesl břemeno důkazní ve vztahu k důvodnosti omluvy. Břemeno tvrzení i břemeno důkazní leželo především na žalobci a bylo především na něm, aby vyvinul aktivitu, aby byla jeho omluva uznána. Nelze spatřovat porušení práva žalobce na spravedlivý proces v tom, že správní orgán prvního stupně sám nezjišťoval, jakými zdravotními obtížemi žalobce trpí. Důvodnost omluvy má přitom dopad i na posouzení její včasnosti. Informace o tom, že žalobce první hodiny svého onemocnění prospal, neboť mu bylo zle, se poprvé objevuje až v žalobě, a správní orgány tak s touto informací nemohly pracovat. Omluvu tak nelze dle žalovaného považovat ani za včasnou, ani za důvodnou.

10. Ohledně místa spáchání přestupku žalovaný odkázal na své rozhodnutí. Žalovaný v odvolacím řízení provedl dokazování mapou obce Bystřice pod Lopeníkem s vyznačením polohy domu č. p. X, z níž je jasná blízkost domu č. p. X a silnice I/50. Ze snímku z měřiče č. 002372 je zřejmé, že vozidlo s radarem stálo tak, že bylo schopno monitorovat dění na silnici I/50. Žalovaný považuje vymezení místa spáchání přestupku za dostačující u přestupků spočívajících v překročení nejvyšší povolené rychlosti, když povinnost dodržovat obecnou úpravu rychlosti se vztahuje na celé území obce. V obci Bystřice pod Lopeníkem na silnici I/50 je mezi značkami „Obec“ a „Konec obce“ po celé délce upravena nejvyšší povolená rychlost obecnou úpravou na 50 km/h, dopravní situace zde není nijak komplikovaná. Otázku, zda ke spáchání přestupku došlo v zastavěné nebo nezastavěné části obce, považuje žalovaný za zcela bezpředmětnou. Pro účely provozu na pozemních komunikacích je nutno za zastavěné území považovat vždy území mezi značkami „Obec“ a „Konec obce“. U žalobce není sporné, z jakého směru přijel a ani to, že se nacházel mezi značkami Začátek a Konec obce na silnici I/50.
11. Co se týče námítky, že se žalovaný nedostatečně věnoval nebezpečnosti jednání žalobce, tak žalobce spáchal přestupek v blízkosti autobusové zastávky, kde lze očekávat zvýšený pohyb chodců, o naplnění materiální stránky přestupku proto nemůže být pochyb.
12. Otázkou mimořádného snížení pokuty se žalovaný rovněž zabýval v napadeném rozhodnutí. Žalovaný neshledal, že by ve věci byly takové okolnosti případu nebo v osobě žalobce takové skutečnosti, které by odůvodňovaly mimořádné snížení pokuty.
13. Žalovaný se zabýval i otázkou absence bodů ve výroku rozhodnutí, byť žalobce tvrdí, že tato jeho odvolací námitka vypořádána nebyla. Žalovaný v úvahách vycházel z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, poukázal např. na rozhodnutí ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2015-55.
14. Žalovaný dále konstatuje, že Zlínský kraj jako právnická osoba nemůže být ve věci podjatý. Podjatost lze vyslovit vůči fyzickým osobám podílejícím se na výkonu pravomoci

správního orgánu. Oprávněná úřední osoba rozhodující v odvolacím řízení za žalovaného se necítí být ve věci podjatá, žalobce nezná, nemá o něm žádné bližší informace, věc se jí nijak osobně nedotýká, na výsledku řízení nemá žádný zájem a nepodílela se nijak na předchozím řízení. Námitka podjatosti se nadto objevuje až nyní v žalobě, žalobce nikdy dříve v rámci správního řízení podjatost nenamítal.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.
16. Ze spisů vyplynuly následující pro rozhodnutí podstatné skutečnosti. Dne 7. 8. 2018 v 8:44 hod. v obci Bystřice pod Lopeníkem u domu č. p. X byla změřena rychlost vozidla X silničním laserovým rychloměrem LaserCam4, výr. č. měřidla LE0466. Z ověřovacího listu vyplývá, že rychloměr je ověřen k měření rychlosti, s platností ověření do dne 26. 11. 2018. Z fotografického snímku č. 002372 je zjevné, že vozidlu X byla v místě měření naměřena rychlost jízdy 93 km/h. S ohledem na zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, je nutno zohlednit jednotnou odchylku $\pm 3\%$, vozidlo žalobce tedy jelo rychlostí nejméně 90 km/h. V měřeném úseku je nejvyšší povolená rychlost upravena obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích pro jízdu v obci, konkrétně dle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, kde je uvedeno, že v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km/h. Z oznámení o přestupku vyplývá, že policejní hlídka vozidlo X zastavila a žalobce byl ztotožněn.
17. Žalovaný doplnil dokazování v reakci na odvolací námitky žalobce o mapu obce Bystřice pod Lopeníkem se zachycením domu č. p. X, pořízenou prostřednictvím internetového prohlížeče mapy.cz, a z téhož internetového prohlížeče o fotografii vjezdu do obce Bystřice pod Lopeníkem ze směru příjezdu žalobce.

Nepřítomnost na ústním jednání

18. Žalobce má v první řadě za to, že se žalovaný ve svém rozhodnutí nevypořádal s jeho námitkou, že ani jedna z omluv žalobce z ústních jednání nebyla včasná. Dále se žalobce domnívá, že požadavek žalovaného na doložení lékařské zprávy k prokázání nemoci žalobce byl nadbytečný.
19. Správní orgán prvního stupně žalobce dvakrát předvolal k ústnímu jednání, v obou případech se žalobce omluvil. První jednání se mělo konat dne 12. 9. 2018, z tohoto jednání se žalobce omluvil e-mailem odeslaným dne 11. 9. 2018, omluvu odůvodnil nemocí a dne 17. 9. 2018 zaslal správnímu orgánu prvního stupně kopii potvrzení o pracovní neschopnosti, z něž není patrný charakter nemoci žalobce. Tato omluva byla správním orgánem prvního stupně uznána a nařídil druhé ústní jednání na den 10. 10. 2018. Žalobce den před jednáním zaslal správnímu orgánu prvního stupně e-mailovou zprávu s omluvou a kopii potvrzení o pracovní neschopnosti zaslal dne 15. 10. 2018, opět bez bližší specifikace charakteru nemoci. Tuto omluvu správní orgán prvního stupně neuznal.
20. Žalovaný se ve svém rozhodnutí omluvami žalobce z ústního jednání podrobně zabýval. Předně posuzoval, zda správní orgán prvního stupně mohl konat ústní jednání v

nepřítomnosti žalobce, když se žalobce z jednání omluvil s poukazem na zdravotní obtíže, které posléze doložil potvrzením o pracovní neschopnosti.

21. Podle ustanovení § 80 odst. 4 přestupkového zákona k ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.
22. Zákon tedy nestanoví, jak konkrétně by měla omluva z ústního jednání vypadat, nicméně k omluvě z ústního jednání vymezil Nejvyšší správní soud několik mantinelů, které shrnul v rozhodnutí ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23: *„Aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“*
23. Co se týče náležitosti omluvy, zmiňuje žalovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2017, č. j. 9 As 263/2016, se kterým se ztotožňuje i soud: *„Správní orgán má povinnost akceptovat omluvu, která je náležitá, což předpokládá jak její bezodkladnost, tak i relevantnost důvodů, o něž se opírá. Jen taková omluva poskytuje možnost obviněnému z přestupku dosáhnout odročení jednání z důvodů spočívajících na jeho straně. Možnost omluvy z ústního jednání o přestupku tak pro obviněného z přestupku představuje určité zákonem předvídané dobrodiní, jehož využití je však nutno spojit s požadavky, které zaručí jeho výkon, jenž nebude kolidovat se samotným účelem řízení – projednáním přestupku. (...) S námitkou stěžovatele, že zpřísnění požadavků na řádnou omluvu z ústního jednání se nedá použít zejména na omluvy podpořené rozhodnutím lékaře, soud nesouhlasí. Zpřísnování požadavků má za cíl zabránit obstrukcím a zbytečným průtahům v případě ústního jednání. Rozhodnutí o pracovní neschopnosti, které vzbuzuje pochybnosti (opakované vydání na den přesně anebo den předcházející nařízenému ústnímu jednání) není samo o sobě dostatečným.“*
24. Je tedy správný závěr žalovaného, že v případě druhé omluvy předložené správnímu orgánu prvního stupně den před konáním ústního jednání, doložené posléze jen rozhodnutím o pracovní neschopnosti bez uvedení bližší povahy zdravotních obtíží, nebyl správní orgán prvního stupně povinen žalobci uznat. Žalobce nezaslal omluvu z jednání bezodkladně, když u lékaře byl 8. 10. 2018, omluvu na jednání zaslal správnímu orgánu prvního stupně e-mailovou zprávou dne 9. 10. 2018 a potvrzení o pracovní neschopnosti odeslal až dne 15. 10. 2018, a nijak nespecifikoval charakter svého onemocnění, ani nesdělil, zda mu jeho onemocnění zabránilo zaslat omluvu dříve. Informace o tom, že onemocnění žalobce bylo náhlé, bylo mu zpočátku velmi zle a první hodiny, než zabraly léky, prospal, se objevuje až v žalobě. Uvedené vysvětlení žalobce neuváděl ani při dodatečném zaslání potvrzení o pracovní neschopnosti, ani v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, přičemž se jedná o námitku, kterou mohl žalobce uplatnit již v řízení před správními orgány. Dle názoru soudu sdělení žalobce o povaze nemoci a odůvodnění nemožnosti zaslat rozhodnutí o pracovní neschopnosti dříve by mohlo mít na posouzení důvodnosti omluvy vliv. Toto sdělení však mohl žalobce učinit již při zaslání e-mailové omluvy správnímu orgánu, avšak neučinil

tak. Navíc se jednalo již o druhou omluvu z ústního jednání, o to více měl žalobce svou omluvu zdůvodnit. Neuznání omluvy z ústního jednání ze strany správního orgánu prvního stupně tak bylo důvodné.

25. Žalovaný dále uzavřel, že žalobce byl dostatečně poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí o přestupku, měl tedy zachována veškerá práva a na svých právech nebyl zkrácen. Spáchání přestupku bylo zřejmé již z důkazů obsažených ve správním spise, žalobcem navrhované důkazy výsledkem zasahujících policistů jako svědků nepovažoval správní orgán prvního stupně za nutný, když žalobce ani nesdělil, jaký zásadní důkaz policistům dokládal.
26. Soud se tak ztotožňuje se závěry žalovaného, že žalobce nebyl svou nepřítomností nijak zkrácen na svých právech, že by to mělo za následek nezákonné rozhodnutí a nebylo porušeno právo na spravedlivý proces, a rovněž neuznání druhé omluvy žalobce za včasnou a důvodnou správním orgánem prvního stupně považuje soud za odůvodněné.

Místo spáchání přestupku

27. Žalobce namítal, že místo spáchání přestupku nebylo dostatečně vymezené a není tak vůbec jasné, kde se měl přestupku dopustit. Žalobce jel po silnici I/50, přestupku se měl dopustit u domu č. p. X v obci Bystřice pod Lopeníkem, přičemž tento dům se vůbec nenachází na silnici I/50, ale na zcela jiné ulici, cca 75 metrů daleko a o 15 metrů výše než silnice I/50. Navíc dle žalobce není od domu č. p. X ani výhled na silnici I/50. Rovněž žalobce namítá, že z charakteru obce není zřejmé, zda se nachází v zastavěné či nezastavěné části obce.
28. Soud ohledně určení místa spáchání přestupku poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 As 63/2015-52, na které odkazoval i žalovaný: *„Zda je určení místa spáchání přestupku ve výroku dostatečně konkrétní, je otázkou posouzení okolností každého jednotlivého případu, přičemž závěry vyslovené v rozsudcích správních soudů nelze prezentovat odtrženě od kontextu případů, které byly těmito soudy rozhodovány. Místo spáchání přestupku lze určit s větší či menší přesností, přičemž je třeba odmítnout úvahy o nutnosti specifikovat místo spáchání přestupku v každém případě s přesností na 1 m pomocí GPS souřadnic. V případě překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci bude podstatné, zda se (jako v případě věci posouzené v rozsudku č. j. 9 As 80/2014-37) jedná o velkou obec či město s komplikovanou dopravní situací (křížení více pozemních komunikací, množství dopravních značek stanovících místní úpravu nejvyšší povolené rychlosti apod.) a zda přesné určení místa je rozhodné pro posouzení toho, zda došlo ke spáchání přestupku (jako tomu bylo právě v případě posuzovaném v rozsudku č. j. 4 As 28/2010-56, kde bylo sporné, jestli žalobce byl měřen před nebo za značkou označující začátek a konec zastavěného území obce, případně v jaké vzdálenosti od této značky, nebo ve věci rozhodované rozsudkem č. j. 9 As 214/2014-48, kde byla v rámci výrokem vymezeného úseku pozemní komunikace dopravním značením měněna nejvyšší povolená rychlost). V případech, kdy přestupek byl spáchán v menší obci a žalobce nečiní sporným, že by absence určitějšího vymezení místa měření měla vliv na posouzení otázky překročení nejvyšší povolené rychlosti, pak požadavku zákona postačuje i širší vymezení místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí.“*
29. Z mapy založené ve správním spise, pořízené prostřednictvím internetového prohlížeče mapy.cz, vyplývá, že je reálné, aby policejní hlídka měla v blízkosti domu č.p. X umístěno měřicí zařízení tak, aby jím bylo možno změřit rychlost vozidla projíždějícího po silnici I/50. Tento závěr potvrzuje i snímek z měřiče, který je přiložen k záznamu o přestupku,

na němž je zachycena rychlost vozidla X. Stejně tak lze smyslu shora citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu připustit, že místo spáchání přestupku bylo v posuzovaném případě vymezeno místem domu č.p. X, neboť není sporné, že toto místo měření se nachází v obci, kde byla nejvyšší povolená rychlost 50 km/hod. Žalobce přitom ani nerozporoval, že by místo měření neleželo v obci.

30. Námitka žalobce ohledně toho, zda se nacházel v zastavěné či nezastavěné části obce je nepřijatelná, neboť z ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu je zřejmé, že tato skutečnost nemá vliv na nejvyšší povolenou rychlost v obci. Podle ustanovení § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu obec je zastavěné území, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují. K tomu je možno dále odkázat na závěry Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 16. 5. 2018, č. j. 5 As 177/2017-49, v němž uvedl, že „podle § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu je obec zastavěné území vymezené dopravními značkami. Není přitom pochyb o tom, že Židlochovice jsou obcí ve smyslu citovaného ustanovení, neboť jejich území je osazeno dopravními značkami upravujícími začátek a konec obce. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že úsek pozemní komunikace, na němž byla v projednávané věci měřena rychlost, je, jak uvedl krajský soud, nezastavěný. Rozhodné je, že se tento úsek nachází v obci. Skutečnost, že některé části obce jsou nezastavěny, totiž nemění nic na tom, že obec Židlochovice je ve smyslu zákona o silničním provozu jako celek zastavěným územím vymezeným dopravními značkami a je tedy nutno na (celém) jejím území dodržovat § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu stanovenou nejvyšší dovolenou rychlost.“
31. Relevantní tedy pouze je, že se vymezený úsek nachází mezi značkami „Obec“ a „Konec obce“. Možnost, že by se žalobce nacházel mimo značky vymezující začátek a konec obce, ostatně ani nenamítal, evidentně tedy byl srozuměn s tím, že se nacházel na území obce, a skutečnost, zda šlo o zastavěnou nebo nezastavěnou část obce tak není pro posouzení věci podstatné.

Materiální stránka (škodlivost) přestupku

32. Žalobce má dále za to, že žalovaný dostatečně nehodnotil konkrétní okolnosti přestupku z hlediska škodlivosti přestupku.
33. Žalobce jel rychlostí 90 km/h v obci, čímž podle svého názoru naplnil skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod. 2 zákona o silničním provozu, ale pouze překročením o 1 km/h, neznámá to tedy podle něj automaticky naplnění materiálního znaku přestupku překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 40 km/h.
34. Podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod. 2 zákona o silničním provozu fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km/h a více nebo mimo obec o 50 km/h a více.
35. Jak uvádí žalovaný ve svém rozhodnutí, zákonodárce vycházel z předpokladu prevence všech účastníků silničního provozu. Smyslem této úpravy je ochrana života, zdraví a majetku obyvatel obce a ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích, jakož i zajištění bezpečnosti a plynulosti dopravy. Jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45). K této problematice se vyjádřil Nejvyšší správní soud již několikrát.

Například v rozsudku ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31 Nejvyšší správní soud uvedl, že: „*Materiální znak ohrožovacího správního deliktu spočívající ve společenské škodlivosti je naplněn již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům. Součástí skutkové podstaty ohrožovacích deliktů totiž není následek v podobě zasažení do zákonem chráněných zájmů, nýbrž postačí pouhé jejich ohrožení.*“

36. Uvedeným soud nikterak nezpochybňuje fakt, že k naplnění materiálního znaku přestupku nemusí dojít vždy, když je naplněn jeho formální znak. Nicméně společenská nebezpečnost jednání by nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, které by nebezpečnost jednání zásadním způsobem snižovaly pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků (např. význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění). Stanovením rychlostních limitů vyjadřuje stát zájem na ochraně chráněných zájmů, když i nepříliš velké porušení rychlostního limitu může potenciálně ohrožovat tyto chráněné zájmy. Určením konkrétních skutkových podstat a odstupňování jednotlivých porušení nejvyšší dovolené rychlosti vyjadřuje zákon závažnost jednotlivých skutkových podstat.
37. S ohledem na to, že v blízkosti místa spáchání přestupku se nachází autobusová zastávka a je zde předpoklad zvýšeného pohybu osob v okolí vozovky, je zřejmé, proč v daném místě je zachována obecná úprava rychlosti v obci. Žalobci pak nijak nepřísluší subjektivně hodnotit, zda porušení rychlostního limitu bylo či nebylo podřaditelné i pod mírnější skutkovou podstatu, když naplnil skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod. 2 zákona o silničním provozu, ale pouze překročením o 1 km/h. V případě porušení stanovené rychlosti 50 km/h měl zjevně zákonodárce za to, že k zajištění bezpečnosti provozu na dané komunikaci je nutno stanovit právě tuto maximální rychlost a odstupňování dle výše porušení této stanovené rychlosti pak vyjadřuje závažnost překročení maximální povolené rychlosti v jednotlivých skutkových podstatách.
38. Soud z tvrzení žalobce neshledal žádné mimořádné okolnosti, ze kterých by vyplývalo snížení míry nebezpečnosti jednání pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků. Naopak s ohledem na místo spáchání přestupku byla míra škodlivosti naplněna.

Mimořádné snížení pokuty

39. Jako další námitku žalobce uvádí, že správní orgány dostatečně nezvážily možnost využití institutu mimořádného snížení pokuty dle § 44 přestupkového zákona. Měly tak učinit z důvodu, že žalobce nejnížší možnou mírou naplnil formální znak skutkové podstaty dle § 125c odst. 1 písm. f) bod. 2 zákona o silničním provozu a dále žádný ze správních orgánů neupřesnil, kde měl být přestupek žalobce spáchán a jak konkrétně daleko byla autobusová zastávka, a zda bylo podle jízdního řádu možné v dané lokalitě a v daném čase očekávat zvýšený pohyb chodců.
40. Podle ustanovení § 44 přestupkového zákona pokutu lze uložit v částce nižší, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže a) vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout, b) je pokuta ukládána za pokus přestupku, c) pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo d) pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny

podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost (odst. 1). Je-li výměra pokuty mimořádně snižována, musí být uložena pokuta alespoň ve výši jedné pětiny dolní hranice sazby pokuty stanovené zákonem (odst. 2).

41. V projednávané věci byl žalobci uložen trest na samotné dolní hranici přestupku v souladu s ustanoveními § 125c odst. 5 písm. d) a § 125c odst. 6 písm. b) přestupkového zákona. Jak bylo již uvedeno výše, porušení maximální rychlosti v obci je přestupkem ohrožovacím, kdy škodlivost přestupku je dána již samotným porušením zákonem stanoveného pravidla a vytvořením potenciálně nebezpečné situace. Nebylo tedy povinností správního orgánu zkoumat, zda v daném čase a místě mohl nastat zvýšený pohyb chodců s ohledem na jízdní řád autobusu, popř. jiné okolnosti přestupku.
42. V rámci institutu mimořádného snížení pokuty, jak již vyplývá z jeho označení, lze zohlednit okolnosti opravdu výjimečné. Žalovaný se však s touto námitkou vypořádal s tím, že neshledal žádné takové závažné důvody, které by odůvodňovaly mimořádné snížení výměry pokuty. Soud rovněž neshledal v posuzovaném případě takové závažné okolnosti, které by využití tohoto institutu odůvodňovaly.

Absence bodů ve výroku rozhodnutí

43. Jako další námitku žalobce uvádí, že žalovaný nesprávně argumentoval ohledně neuvedení bodů ve výroku rozhodnutí.
44. Žalovaný vycházel z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, zejména z rozhodnutí ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 288/2017-25, kde se Nejvyšší správní soud vyjadřoval i k interpretaci usnesení rozšířeného senátu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55: „Rozšířený senát rozhodně nehovořil o tom, že za stávající právní úpravy má správní orgán povinnost samostatně sdělovat řidiči každé jednotlivé zapsání bodu v návaznosti na porušení zákonné povinnosti (právě naopak, v bodě 38 usnesení uvedl, že dle zákona „zatímco dosažení 12 bodů je řidiči automaticky oznámeno, pro informaci o jednotlivých záznamech bodů a aktuálním bodovém stavu musí řidič vyvinout vlastní iniciativu a podat žádost u příslušného obecního úřadu nebo kontaktního místa veřejné správy.“). Rozšířený senát toliko „de lege ferenda“ (tedy jako podnět pro případnou budoucí právní úpravu) dodal, že s ohledem na to, že záznam bodů do registru řidičů je trestem, by do budoucna byla vhodnější, aby řidiči bylo z úřední povinnosti oznámeno i provedení jednotlivého záznamu. (...) Konečně se NSS neztotožnil ani s vágním argumentem stěžovatele o (údajné) protiústavnosti celé právní úpravy bodového hodnocení. NSS je přesvědčen, že česká právní úprava tzv. bodového systému se nedostává do rozporu s ústavním pořádkem. Záznam bodů do registru řidičů i pozbytí řidičského oprávnění při dosažení zákonem stanoveného počtu bodů představují přímý a předvídatelný následek nabytí právní moci určitého správního rozhodnutí o přestupku. Tato úprava taktéž není v rozporu s ústavním pořádkem proto, že neukládá správním orgánům povinnost ani uvádět ve výroku rozhodnutí o přestupku počet bodů, jež mají být do registru řidičů zaznamenány, ani informovat řidiče o celkovém počtu zaznamenaných bodů dříve, než dosáhne počtu dvanácti bodů vedoucímu k odebrání řidičského oprávnění. Tyto skutečnosti jsou zjiřitelné ze zákona a navíc má každý řidič možnost průběžně svůj počet bodů zjišťovat prostřednictvím výpisu z registru řidičů (jakkoli stále platí, že by bylo nanejvýš vhodné, aby zákonodárce právní úpravu v tomto směru zlepšil). Blíže k tomu např. již cit. rozsudek č. j. 6 As 163/2016-39, bod 31.“

45. S uvedenými závěry se krajský soud rovněž ztotožňuje. Žalovaný nepochybil, když body neuvedl do výroku rozhodnutí, neboť takovou povinnost mu zákon ani neukládá.

Námitka podjatosti žalovaného

46. Co se týče žalobního bodu, označeného jako námitka podjatosti žalovaného, žalobce v něm dále namítá, že některé pasáže v rozhodnutí žalovaného odporují zásadám dobré správy a možná dosahují intenzity trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby.
47. Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.
48. Podle ustanovení § 14 odst. 3 správního řádu účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).
49. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že jako právnická osoba nemůže být podjatý, podjatost lze vyslovit pouze ve vztahu k úředním osobám podílejícím se na výkonu pravomoci správního orgánu. Oprávněná úřední osoba, který rozhodovala v odvolacím řízení, se necítí být podjatá, žalobce nezná, nemá o něm žádné bližší informace, věc se jí nijak osobně nedotýká, na výsledku řízení nemá zájem a na předchozím řízení se nijak nepodílela. Žalobce podjatost nenamítal nikdy dříve a objevuje se až v žalobě.
50. Soud konstatuje, že žalobce ohledně podjatosti neuvádí žádné konkrétní důvody, proč by oprávněná osoba měla být vyloučena z rozhodování, rovněž námitka podjatosti v žalobě proti rozhodnutí žalovaného již nemůže být považována za uplatněnou bez zbytečného odkladu.
51. Soud rovněž neshledal, že by rozhodnutí žalovaného odporovalo zásadám dobré správy a zároveň nemůže hodnotit, zda došlo k trestnému činu zneužití pravomoci úřední osoby. Krajský soud naopak shledal rozhodnutí žalovaného jako vydané v souladu se zákonem.
52. Nezbyvá než uzavřít, že ani tato námitka žalobce není důvodná.

V. Shrnutí a náklady řízení

53. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle §78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.
54. Výroky o nákladech řízení mají oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, pak žádné náklady spojené s

tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014 - 47).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. září 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.